Editor's Note: An Explanation on the Compensatory Special Issues of The Journal of Knowledge of Conservation and Restoration

Mehdi Razani
Editor-in-Chief, *Journal of Knowledge of Conservation and Restoration*

Abstract

The Journal of Knowledge of Conservation and Restoration, as a specialized publication in the field of cultural heritage, experienced significant interruptions in its publication schedule between 2017 and 2020 due to structural and operational challenges. In 2017, 2019, and 2020, only one issue was published each year, while in 2018 no issue was released at all. These interruptions resulted in delays in the dissemination of submitted articles. To address these shortcomings, the decision was made in August 2024 to publish compensatory special issues. These special issues were prepared and released with the collaboration of invited guest editors and included a selection of outstanding papers presented at the 10th and 12th Conferences on Conservation and Restoration, along with newly submitted articles. Consequently, from August 2024 to September 2025, the backlog of delayed issues was resolved with the publication of a total of 31 issues, comprising 10 special issues and 21 regular issues. This initiative was undertaken to restore the trust of the scholarly community, disseminate postponed articles, and contribute to the advancement of knowledge in conservation and restoration.

Keywords: Conservation and Restoration, Academic Journal, Compensatory Special Issue, Conference Papers, Cultural Heritage .

Knowledge and Conservation Restoration

Special Issue. No.3
March 2019
Pages 52-54

https://journal.richt.ir/kcr

Corresponding Author

Mehdi Razani

Email
m.razani@tabriziau.ac.ir

Copyright © 2020, Knowledge of Conservation and Restoration. This is an open-access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution noncommercial 4.0. International License which permits copy and redistribute the material just in noncommercial usages, provided the original work is properly cited.

یادداشت سردبیر: توضیحی درباره ویژه‌نامه‌های جبرانی نشریه دانش حفاظت و مرمت

مهدی رازانی
سردبیر مجله دانش حفاظت و مرمت

چکیده

نشریه «دانش حفاظت و مرمت»، به‌عنوان یکی از مجلات تخصصی حوزه میراث فرهنگی، در بازه زمانی ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹ به دلیل چالش‌های ساختاری و اجرایی با وقفه‌های قابل‌توجهی در انتشار مواجه شد. در سال‌های ۱۳۹۶، ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ هر سال تنها یک شماره منتشر شد و در سال ۱۳۹۷ هیچ شماره‌ای به چاپ نرسید. این وقفه‌ها منجر به تأخیر در انتشار مقالات شد. به‌منظور جبران این کاستی‌ها، در مرداد ۱۴۰۳ تصمیم به انتشار ویژه‌نامه‌های جبرانی گرفته شد. این ویژه‌نامه‌ها با همکاری سردبیران میهمان متخصص و با بهره‌گیری از مقالات برگزیده همایش‌های دهم و دوازدهم حفاظت و مرمت و مقالات جدید، آماده‌سازی و منتشر شدند. و به این ترتیب موضوع وقفه های انتشار در نشریه از مرداد ۱۴۰۳ تا شهریور ۱۴۰۴، با انتشار مجموعاً ۳۱ شماره شامل ۱۰ ویژه‌نامه و ۲۱ شماره عادی به پایان رسید. این اقدام با هدف حفظ اعتماد جامعه علمی، انتشار مقالات معوق و ارتقای دانش حفاظت و مرمت انجام شد.

کلیدواژگان: حفاظت و مرمت، نشریه علمی، ویژه‌نامه جبرانی، مقالات همایش، میراث فرهنگی.

فصلنامه دانش حفاظت و مرمت

ویژه‌نامه: شماره ۳، زمستان ۱۳۹۸
صفحات ۵۲-۵۴

https://journal.richt.ir/kcr

نویسنده مسئول
مهدی رازانی
رایانامه
m.razani@tabriziau.ac.ir

دسترسی به این مقاله برای همگان آزاد است. هرگونه استفاده غیر تجاری از آن در صورت ارجاع مناسب، مجاز شناخته می‌شود.

با درود فراوان به خوانندگان ارجمند و جامعه علمی گران‌قدر حوزه حفاظت و مرمت، این یادداشت به‌منظور شفاف‌سازی و ارائه توضیحات لازم درباره روند انتشار نشریه «دانش حفاظت و مرمت» در بازه زمانی خاصی از تاریخ خود و چگونگی جبران وقفه‌های پیش‌آمده، نگاشته شده است. نشریه «حفاظت و مرمت» به‌عنوان یکی از مجلات تخصصی در حوزه میراث فرهنگی، همواره دغدغه انتشار به‌موقع و مستمر یافته‌های پژوهشی را داشته است. بااین‌حال، مانند بسیاری از نهادهای علمی، این نشریه نیز از چالش‌های داخلی و خارجی مصون نبوده و متأسفانه در دوره‌ای شاهد وقفه‌هایی در انتشار منظم خود بوده است. به‌طور مشخص، در فاصله سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۹، انتشار نشریه با تأخیرها و وقفه‌های غیرمترقبه‌ای مواجه شد که عمدتاً ناشی از مسائل مختلف و تغییرات ساختاری بوده است. در سال ۱۳۹۶، تنها یک شماره (شماره بهار) از مجله منتشر شد. این در حالی بود که طبق برنامه‌ریزی اولیه، انتظار می‌رفت چهار شماره در سال منتشر شود. وضعیت در سال ۱۳۹۷ بحرانی‌تر شد و متأسفانه مجله در این سال هیچ شماره‌ای را منتشر نکرد. در سال ۱۳۹۸ نیز اگرچه برنامه‌ریزی برای بازگشت به روال عادی وجود داشت، اما تنها یک شماره (شماره بهار) موفق به انتشار گردید. این وقفه‌ها نه‌تنها تعهد نشریه نسبت به جامعه علمی را زیر سؤال می‌برد، بلکه باعث شد تعداد زیادی از مقالات ارزشمند و دست‌اول مرمتگران در نشریات دیگر منتشر شوند و ادبیات خود را به هر نحو تغییر دهند در همین راستا مقالات پذیرفته‌شده در همایش‌های دهم و دوازدهم حفاظت و مرمت آثار تاریخی–فرهنگی به‌واسطه اتفاقات گوناگون برای سال‌های متمادی منتشر نشده و هیچ‌گاه در دسترس پژوهشگران قرار نگرفته بودند.

با درک این خلأ و احساس مسئولیت در قبال نویسندگان و خوانندگان، نشریه، پس از رفع موانع اولیه، تصمیمی جبرانی و بلند پروازانه اتخاذ در مرداد سال ۱۴۰۳ گرفته شد مبنی بر اینکه این وقفه‌ها نه‌تنها باید جبران شوند، بلکه باید با کیفیتی حتی بالاتر از گذشته این کار انجام پذیرد. برای تحقق این هدف، راه‌حل انتشار ویژه‌نامه‌های جبرانی در نظر گرفته شد. برای اطمینان از کیفیت علمی و اعتبار این ویژه‌نامه‌ها، از سردبیران میهمان متخصص و نام‌آشنا در حوزه‌های مرتبط با محتوای مقالات هر ویژه‌نامه دعوت به همکاری شد. این سردبیران میهمان مسئولیت اصلی داوری، گزینش و ویراستاری علمی مقالات را بر عهده گرفتند تا فرآیند انتشار، علاوه بر سرعت، از استانداردهای والای علمی نیز برخوردار باشد. بر این اساس، برنامه‌ریزی برای جبران وقفه‌ها به شرح زیر انجام پذیرفت:

جبران وقفه سال ۱۳۹۶: ازآنجاکه در این سال تنها یک شماره منتشر شده بود، سه شماره دیگر سال می‌بایست جبران می‌شد؛ به واسطه اینکه شماره های نشریه دچار دگرگونی میگشت بنابراین موارد جبرانی ذیل عنوان ویژه‌نامه منتشر شد برای فصول تابستان، پاییز و زمستان ۱۳۹۶ با سردبیری: نرگس افضلی‌پور، فضه رحیمی و نرگس دوستی برای جبران وقفه سال ۱۳۹۷: (با توجه به اینکه در این سال هیچ شماره‌ای منتشر نشده بود، جبران کامل آن مستلزم انتشار چهار ویژه‌نامه برای چهارفصل این سال بود.) این ویژه‌نامه‌ها به سردبیری امین‌الله کمالی، لیلی نعمانی خیاوی، سحر برهان و نرگس دوستی آماده‌سازی و منتشر شد.

جبران وقفه سال ۱۳۹۸: از این سال تنها شماره بهار منتشر شده بود؛ لذا سه ویژه‌نامه برای فصول تابستان، پاییز و زمستان این سال برنامه‌ریزی گردید که هر سه این ویژه‌نامه‌ها توسط دکتر حمید فدایی و لیلی نعمانی خیاوی آماده سازی و منتشر گردید. محتوای اصلی این ویژه‌نامه‌ها را مقالات منتخب همایش‌های دهم و دوازدهم تشکیل می‌دادند که پس از گذراندن مراحل داوری مجدد و ویرایش، برای انتشار نهایی آماده شدند. این اقدام نه‌تنها باعث شد که این مقالات سرانجام به دست جامعه هدف برسند، بلکه به غنای محتوایی نشریه و ثبت این محتواهای علمی در تاریخ پژوهش‌های ملی کمک شایانی کرد. انتشار این تعداد ویژه‌نامه و شماره های مجله در یک بازه زمانی نسبتاً کوتاه، کاری دشوار و پر چالش بود، اما با همت و تلاش بی‌وقفه سردبیران میهمان، داوران و گروه اجرایی نشریه محقق شد. هدف نهایی، پاسداری از اعتماد جامعه علمی و احترام به حقوق نویسندگانی بود که نتایج تحقیقات خود را به همایش مرمت و نشریه سپرده بودند. امیدواریم که این توضیح، روشن‌کننده دلایل و ضرورت انتشار این ویژه‌نامه‌ها باشد. نشریه «دانش حفاظت و مرمت» عزم راسخ دارد تا با برنامه‌ریزی منسجم‌تر از تکرار وقفه‌هایی گذشته جلوگیری کند و همچنان بستری مطمئن برای تبادل یافته‌های نوین پژوهشی در حوزه حفاظت از میراث فرهنگی ایران عزیز باشد. به این ترتیب می‌توان گفت اتفاق بسیار شگرفی در عرصه نشریات حوزه علوم میراث فرهنگی رخ داده است و در طی یک بازه زمانی ۱ ساله از مرداد ماه سال ۱۴۰۳ تا شهریورماه ۱۴۰۴ مجموعاً تعداد ۳۱ شماره از مجله بیرون آمده که شامل ۱۰ ویژه‌نامه و ۲۱ شماره مجله بوده است. امیدواریم با این اقدام قدمی هرچند کوچک در راستای اعتلای دانش حفاظت و مرمت برداشته باشیم.

با احترام

مهدی رازانی

مرداد ۱۴۰۴/ خورشیدی